

Ongeveer in dezelfde tijd waarin wij ons, als universitaire gemeenschap, opmaken om van de rust van de zomervakantie over te schakelen naar de hernieuwde activiteit van het pas begonnen academisch studiejaar, zien wij in tegenstelling hiermee in de natuur rondom ons de onmiskenbare tekenen van het ten einde spoeden van de levensactiviteit en het naderen van de winterrust der ons omringende planten. Bomen, heesters en kruidachtige planten laten hun bladeren vallen. Ontdaan van deze centra van syntheseactiviteit resten van boom en heester nog slechts kale stammen en takken. Van de meerjarige kruidachtige planten blijft in de regel slechts een bladrozet over of een in de bodem verborgen wortelstok, bol of knol, terwijl de éénjarige planten in hun geheel verdwijnen.

En toch zal in het volgend voorjaar weer nieuw leven ontluiken dank zij de knoppen, die de plant gedurende de zomer heeft aangelegd in de oksels van haar bladeren of aan de zojuist genoemde onderaardse organen. Ook het zaad, dat zich na de bestuiving van de bloemen heeft gevormd, zal nieuw leven geven.

Zo wisselen in het leven der planten perioden van actief leven af met perioden van rust. Dit verschijnsel doet zich niet alleen voor in de gematigde streken, maar, hoewel dikwijls minder opvallend, ook in de tropische gebieden, met name daar waar hete, droge seizoenen afwisselen met koudere, natte jaargetijden.

Over deze periode van rust of anders uitgedrukt over de plant in rust wil ik vanmiddag tot U spreken.

Daarbij zullen twee vragen aan de orde komen. In de eerste plaats wat is de zin van deze inschakeling van een rustperiode en in de tweede plaats de vraag door welke factoren wordt de rusttoestand beheerst.

De beantwoording van de eerste vraag kan kort zijn. Algemeen wordt aangenomen, dat de zin van de inschakeling van een rustperiode deze is, dat de plant hierdoor een periode van ongunstige klimaatsomstandigheden kan overleven, hetzij een periode van koude zoals in de gematigde streken, hetzij een periode van hitte en droogte zoals bv. in de tropen. Rustende